



A BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

Cím: 5600 Békéscsaba, Árpád sor 18. Tel.: (66) 441-156

Előkészítő: dr. Horváth Mihály	NYILVÁNOS ülés
Véleményező bizottságok: Területfejlesztési Bizottság	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS

**a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése
2020. szeptember 17-én tartandó ülésére**

Tárgy: Partnerségi terv a területfejlesztési koncepció és a területfejlesztési program kidolgozásához, illetve módosításához

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Megyei Önkormányzat 2014-ben fogadta el Békés megye jelenleg is hatályos területfejlesztési koncepcióját és a területfejlesztési programját.

A területfejlesztési koncepció hosszútávra (14 év), illetve nagytávra (30 év), a területfejlesztési program középtávra (7 év) szól. Mindkét dokumentum tartalma, de különösen a területfejlesztési program esetében meghatározóak voltak a 2014-2020 közötti európai uniós tervezési időszak hazai alapidokumentumaiban megállapított célkitűzések.

A 2021-2027 közötti időszakra történő felkészülés keretében, az országos szintű dokumentumokkal történő összehangolás érdekében és a megyei szintű hosszú- és középtávú célkitűzések esetleg szükséges kiigazítása, aktualizálása érdekében is szükséges a két megyei dokumentum felülvizsgálata és a felülvizsgálat eredményének függvényében azok módosítása, illetve új dokumentum készítése.

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 11. § (1) bekezdésben megállapítottak szerint a területfejlesztési tervezéssel összefüggő megyei önkormányzati feladatok ellátása keretében a tervezés és a végrehajtás során egyaránt gondoskodni kell a partnerség elvének érvényesítéséről.

A partnerség elvének érvényesítésének egyik eszköze a partnerségi terv. A partnerségi terv készítésére, végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet állapítja meg.

A megye területfejlesztési koncepciója és programja előkészítő és javaslattevő fázisból áll. Az előkészítő fázis részét képezi a területfejlesztési partnerségi terv végrehajtása és a helyzetértékelés.

A területfejlesztési koncepciók és programok kidolgozásának része az állampolgárok, a tervezéssel érintett területen működő érdekképviselők, társadalmi szervezetek és vállalkozások tervezésbe való bevonását részletező partnerségi terv.

A partnerségi terv a tervezés folyamatában meghatározza:

- a bevonandó célcsoportokat,
- az egyes tervezési elemekhez és fázisokhoz kapcsolódó bevonás tervezett eszközeit és részvételi formáit, melynek lehetséges eszközei: kommunikációs kampány, kiállítások, helyi média, tájékoztató kiadványok, állampolgári vélemények gyűjtése, nyilvános fórumok, konferenciák, eseti bizottság, közvélemény-kutatás (szociológiai kutatás, fókuszcsoporthoz tartozó kutatás, munkacsoport megbeszélések, zsűri),
- a bevonás céljait.
- a partnerségi program a területfejlesztési programok végrehajtása során meghatározza az állampolgárok és a szakmai közösségek részvételének szabályait.

A Békés Megyei Önkormányzat partnerségi tervének első verzióját a határozati javaslat melléklete tartalmazza.

Szükséges megjegyezni, hogy számos területi tervezést érintő alapvető kérdés még nyitott (egyfázisú tervezés lehetősége, területi lehatárolás kérdésének tisztázása, tervezési útmutatók hiánya), így a partnerség keretei és a dokumentum a változások függvényében módosulhat.

Kérem a Közgyűlés tagjait, hogy szíveskedjenek az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése

1. a 2021-2027 időszakra, a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja a partnerségi terv első verzióját, a területfejlesztési koncepció és a területfejlesztési program kidolgozásához, módosításához, valamint végrehajtásukhoz;
2. felhatalmazza a közgyűlés elnökét, hogy a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet 13. §-ában meghatározott partnerségi terv további változatait a területfejlesztési koncepció és a területfejlesztési program kidolgozása vagy módosítása során felmerülő módosítási igény/ek esetén – a területi tervezésért felelős kormányzati szervek erre irányuló iránymutatása kézhezvételét, valamint a Területfejlesztési Bizottság előzetes véleményezését követően – hagyja jóvá;
3. felkéri elnökét és az önkormányzati hivatal vezetőjét, hogy a területfejlesztési tervezési feladatok ellátása és a végrehajtás során gondoskodjanak a partnerségi tervben foglaltak érvényesítéséről;
4. felkéri elnökét, hogy az elkészült fejlesztési dokumentumok elfogadásra való beterjesztésekor adjon tájékoztatást a partnerség elvének érvényesítéséről.

Felelős: Zalai Mihály elnök
dr. Horváth Mihály jegyző

Határidő: értelem szerint, illetve folyamatos

Békéscsaba, 2020. szeptember 10.


Zalai Mihály

PARTNERSÉGI TERV

2021-2027



Békés Megyei Önkormányzat

Elfogadta a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése .../... (...) számú KGY határozatával

I. A PARTNERSÉGI TERV KÉSZÍTÉSE

1. A Partnerségi terv célja

A Békés Megyei Önkormányzatnak a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Kormányrendelet (a továbbiakban Korm. rendelet) alapján partnerséget kell létrehoznia az illetékes országos, regionális, helyi, városi és más közhatóságokat képviselő partnerekkel, gazdasági és társadalmi partnerekkel és a civil társadalmat képviselő testületekkel, beleértve a környezetvédelmi partnereket, nem kormányzati szervezeteket.

Az ilyen típusú partnerség garantálja, hogy van felelőse az érdekelt felek által tervezett intervencióknak, és építeni lehet a releváns szereplők tapasztalatára és szakismeretére. A partnerek bevonásra kerülnek a programok előkészítésébe, végrehajtásába, figyelemmel kísérésébe és értékelésébe.

A partnerség, a partnerségi elv érvényesítésének céljai leginkább talán az alábbiakban foglalthatóak össze:

- a) egy adott térség vagy ágazat fejlesztési stratégiájának kialakítása és rendszeres felülvizsgálata, továbbfejlesztése;
- b) a megvalósítás eredményességének erősítése azáltal, hogy a program teljes életciklusa alatt bevonásra kerülnek azok a szervezetek, amelyek aktív szerepet játszanak a program megvalósításában; ez lehetővé teszi a sokkal összehangoltabb cselekvést, beavatkozást;
- c) a beavatkozás, az intézkedések megfelelő fókuszálása, hiszen a különböző bevont partnerek jobban ismerik térségük valós szükségleteit, és képesek a beavatkozásokat azokra a területekre koncentrálni, amelyeken arra leginkább szükség van;
- d) további célja még a (elsősorban helyi) fejlesztési kapacitás erősítése a partnerek bevonásán és aktív közreműködésén keresztül.

2. A Partnerségi terv készítésének alapelvei

A Partnerségi terv elkészítése során az alábbi alapelvek érvényesülnek:

1. **Tervezhetőség és strukturáltság:** A fejlesztési koncepció társadalmi egyeztetése koordináltan, strukturáltan történik. Ezen cél hatékony és sikeres megvalósítása érdekében folyamatos kommunikáció és egyeztetés történik az önkormányzatokkal, a civil szervezetekkel, az érdekképviselőkkel és az érintett szakmai szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel.
2. **Folyamatos információnyújtás és információszerzés:** A Békés Megyei Önkormányzat a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet alapján az érintettek számára már a tervezés kezdetétől biztosítja a véleménynyilvánítás lehetőségét.
3. **Partnerség:** Az egyeztetési folyamat során a partnerek között egyenlőség érvényesül, az érintettek mindegyikének lehetősége van egyeztetésre, valamennyi szakszerű és beépíthető javaslat feldolgozásra kerül.

4. **Bizalom:** A partnerek számára biztosítjuk, hogy a beküldött véleményeikre érdemi visszajelzéseket kapjanak.
5. **Koncentrálttság és konszenzus:** Folyamatos tájékoztatás, emlékeztetők küldése a partnereknek az egyeztetések eredményéről, célul tűzve ki, hogy szem előtt tartsák a beépíthetőséget, és az együttműködés hasznosságát.
6. **Nyitottság, nyilvánosság és átláthatóság (Transzparencia):** Az egyeztetési folyamatba az érintettek bármelyik fázisban bekapcsolódhatnak. Fontos cél az érintettek minél szélesebb körének elérése, megszólítása. Az egyeztetési folyamat során biztosítani kell a legszélesebb nyilvánosságot és minden információhoz való hozzáférést. A Békés Megyei Önkormányzat megszokott hírközlő felületein biztosított a nyilvánosság, a megyei elektronikus sajtón keresztül. A források felhasználása, a támogatási célok és a támogatandó projektek kiválasztása lényegesen átláthatóbbá, és kevésbé megkérdőjelezhetővé válik, hiszen a program életciklus valamennyi szakaszában a partnereknek beleszólása van a folyamatokba, befolyásolhatják a döntéseket.
7. **Közérthetőség és hatékony kommunikáció:** Az egyeztetési folyamatok során biztosítjuk, hogy mindenki számára elérhető kommunikációs csatormán folyjanak az egyeztetések a lehető legvilágosabb, legegyszerűbb nyelvezet használva.
8. **Dokumentáltság:** Az egyeztetési folyamat átláthatósága és követhetősége érdekében biztosítjuk a folyamatos dokumentálást és ezen dokumentációk nyilvánosságát a 6. pontban említett kommunikációs eszközök útján.
9. **Folyamatos monitoring, visszacsatolás:** A sikeres partneri együttműködés érdekében vizsgáljuk, hogy a társadalmi egyeztetés megfelelően zajlott-e le, az érintettek véleménye megfelelően beépítésre került-e, az összes elv és az előre rögzített tervezés érvényesült-e a megvalósítás során.
10. **Értékelés:** Az egyeztetési folyamat zárását követően átfogó, nyilvános értékelést biztosítunk annak érdekében, hogy a tapasztalatok hasznosuljanak.

3. A partnerségben résztvevő szervezetek és személyek, a kiválasztásuk módszerei

A Partnerségi Terv elkészítése során a Békés Megyei Önkormányzat arra törekszik, hogy az érintettek azon körét vonja be sikeresen a folyamatos, rendszeres egyeztetésekkel érintettek körébe, akik a korábbi időszakban is meghatározó szereplői voltak a tevékenységükkel, információikkal, véleménynyilvánításukkal a megyei fejlesztéseknek, a megye felzárkóztatásának.

A partnerek kiválasztásának módja az alábbi elvek figyelembevételével történt:

1. A Békés Megyei Önkormányzat által fejlesztési együttműködési céllal megkeresett települések ajánlásában, javaslatában szereplő kör
2. Határon átnyúló kapcsolatok
3. Egyes ágazatonkénti egyeztetések kis-, közép-, és nagyvállalkozói köre az érintett kamarákon keresztül
4. Szomszédos megyei önkormányzatok és települési önkormányzatok, kiemelve a megyei jogú várost, Békéscsabát
5. Megyei és térségi szintű civil és társadalmi szektor képviselői

6. LEADER csoportok és a helyi akciócsoportok képviselői

A fenti ponton belül ki kell emelni a határon átnyúló együttműködések is, különösen a romániai Bihar és Arad megyékkel, valamint a megyei jogú várossal, Békéscsabával történő együttműködést. Külön figyelmet kell fordítani az alulról jövő, vidékfejlesztéssel kapcsolatos kezdeményezésekre is (LEADER).

Békés megyét geopolitikai adottságai, határon átnyúló kapcsolatok fejlesztésében elért eddigi eredményei is predesztinálják a kapcsolatok továbbfejlesztésére.

Kézenfekvő tehát a korábbi, s ma is életképesnek bizonyuló kereskedelmi-, gazdasági-, kulturális, oktatási kapcsolatok újraélesztése, tartalmi gazdagítása, közös infrastrukturális fejlesztések elvégzése, ill. azok eredményeinek hasznosítása.

A 2021-2027. programozási időszakban ismét kiemelt szerep jut az alulról építkező, helyi kezdeményezéseknek. Jelenleg ezen csoportok a vidékfejlesztés területén a LEADER csoportok. Az európai mezőgazdasági modell kialakításával összhangban a LEADER (Liason Entre de Development de l'Economie Rurale) Közösségi kezdeményezés célja a vidéki szereplők ösztönzése és támogatása a térségük hosszú távú lehetőségeiről történő közös gondolkodásban és a térség fenntartható fejlődésének integrált, innovatív stratégiák mentén történő megvalósításában, amely új utakat tár fel.

Békés Megyében jelenleg öt helyi akciócsoport működik, ezek:

Jövő Építők Turisztikai Desztinációs Menedzsment Közhasznú Egyesület
Kertészek Földje Akciócsoport Egyesület
Körösök Völgye Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület
Napkör Társadalmi Innovációs Egyesület

Az öt akciócsoport vezetője a partnerségbe bevonásra kerül.

II. A PARTNERSÉGI TERV VÉGREHAJTÁSA

1. A partnerségi elv végrehajtásának módszerei

Részvételi tervezés formái alatt az alábbiak értendők:

- A kommunikáció lehet egyirányú, mely visszacsatolás nélküli, a döntéshozón és szakértőn kívül minden más érintett passzív befogadóként vesz részt; kétirányú, azaz a döntéshozó és szakértő csoportja kérdez, a többi érintett fél válaszol; vagy többirányú, ahol a döntéshozón és szakértőn kívül egy vagy több további aktív résztvevő között egyenrangú párbeszéd folyik.
- Az érintettek bevonásának módja nyilvános (bárki számára hozzáférhető), zártkörű (korlátozottan hozzáférhető) vagy egyéni (a döntéshozó külön-külön szólítja meg az érintetteket). Megjegyzendő, hogy a nyilvános hozzáférés akkor valóban nyilvános, ha a lehetőség úgy biztosított, hogy az érintettek lehető legszélesebb köre tudatában van a részvételi lehetőségének és megfelelő feltételek biztosítottak, hogy élni is tudjon vele: ezt nevezzük akadálymentes kommunikációnak vagy részvételi esélyegyenlőségnek.

- Az érintettek bevonása közvetlenül, vagy közvetetten képviselőik, (ernyő)szervezeteik útján történik.
- Az információáramlás direkt kapcsolatfelvétel útján (az érintettek közvetlen megszólításával, postai vagy elektronikus levél), vagy nyilvános közzététellel (az érintettek közvetlen megszólítása nélkül) történik.
- A kommunikáció tárgya előterjesztett dokumentum megvitatása (pl. véleményezés, vitafórum, vitanap), vagy (kérdőívvel, szabályozott keretekkel, felvezetéssel stb.) irányított gondolatgenerálás, közös tervezés (pl. műhelynap, ötletbörze, információgyűjtés).

2. A partnerségi terv időbeli ütemezése

1. Kiindulópont:

- partnerségi terv megyei közgyűlés általi elfogadása,
- felhatalmazás a társadalmi egyeztetés megindítására.

2. Tervezés:

- az előkészítő és javaslatvételi fázis dokumentumának áttekintése a megyei közgyűlés által,

3. Társadalmi egyeztetés:

Az egyeztetés eszközei lehetnek:

- kommunikációs kampány indítása
- nyitott egyeztetési módszer indítása
- nyilvános fórumok, rendezvények, egyeztetések

4. A megyei területfejlesztési koncepciót megalapozó helyzetfeltáró-értékelő dokumentum tartalmának, területfejlesztési koncepció és -program véglegesítése:

- javaslatok, eredmények feldolgozása, becsatornázása
A Korm. rendelet 10. sz. melléklet szerint meghatározott szervezetek részére megküldésre kerülnek a szakmai anyagok, és 45 nap alatt megvalósul a vélemények visszaküldése

a) miniszterek;

b) a következő kormányhivatalok:

- Központi Statisztikai Hivatal,
- Békés Megyei Kormányhivatal,
- Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal,
- Országos Atomenergia Hivatal;

c) Országos Környezetvédelmi Tanács;

d) Magyar Tudományos Akadémia;

e) országos önkormányzati érdekszövetségek;

f) az érintett térségi fejlesztési tanácsok;

g) az érintett megyei önkormányzatok;

h) Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata;

i) az érintett települési önkormányzatok;

j) az érintett területi államigazgatási szervek közül:

- területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság;
- illetékes vízügyi hatóság;
- működési területével érintett nemzeti park igazgatóság;
- működési területével érintett vízügyi igazgatóság;
- Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

5. Elkészült Konceptió és Program megyei közgyűlés általi elfogadása
6. Egyeztetés a szakminisztériumokkal: ITM; PM
7. Megyei Területfejlesztési Konceptió véglegesítése

III.) A PARTNERSÉGI TERV KIÉRTÉKELÉSE, ÉRVÉNYESÍTÉSE, VISSZACSATOLÁS

A partnerségi terv segítségével a megyei fejlesztési anyagok, szakmai programok széles körű szakmai és társadalmi egyeztetésére kerül sor, amelynek eredményeképpen az üzleti szektor szereplői, az önkormányzatok, a társadalmi szervezetek fejlesztési elképzelései egy komplex megyei fejlesztést irányoznak elő.

1. A partnerségi elv és társadalmi konzultáció előnyei

-Hatékonyság növelése: javul a tervezés során az elemzés, a stratégiaalkotás és a prioritások kiválasztásának hatékonysága.

-Végrehajtás eredményességének növelése: segíti a partnerség a szervezetek közötti koordinációt, a párhuzamosságok elkerülését, és hozzájárult az abszorpciós képesség növekedéséhez, és általában a rendelkezésre álló források felhasználásának hatékonyabb koordinálásához.

-Növekszik a transzparencia.

2. A visszacsatolás módszere

Megállapítható, hogy az érdemi visszacsatolást nem tartalmazó egyeztetési folyamatokban nem lehet fenntartani a szereplők motiváltságát. Mindenképp az aktivitás csökkenésével jár, ha nem látják a szereplők véleményük eredményét, csak a folyamatos és minden észrevételre érdemben reagáló együttműködési folyamat vezethet a résztvevők megfelelő motiváltságához, aktivitásához, a szükséges bizalom kialakulásához.

A visszacsatolást az alábbi eszközökkel biztosíthatja a Békés Megyei Önkormányzat:

- a) A konzultációk eredményeképpen született emlékeztetők valamennyi résztvevőnek kiküldésre kerülnek, arra további észrevételt, kiegészítést tehetnek a partnerek.
- b) A konzultációkon feltett kérdéseire a partner – lehetőségekhez mérten – érdemi választ, segítséget kap.
- c) Online felületen megoszthatja további, konkrét elképzeléseit a résztvevő.
- d) Tervezésnél beépülnek azon javaslatok, amelyek összhangban vannak a vonatkozó fejlesztési dokumentumokkal, előírásokkal.
- e) Az egymáshoz kapcsolódó, egyéni elképzelések összekapcsolása megtörténik, szintetizálódik, amennyiben lehetséges integrált fejlesztési elképzeléssé kristályosodik ki.
- f) Lehetőség nyílik a partnerek közötti interakcióra, egymás segítése, összefogása céljából.
- g) A koncepció különböző fázisairól értesítést kap, azokba érdemben bekapcsolódhat.